

Olomoucký kraj
Krajský úřad Olomouckého kraje
Odbor majetkový, právní a správních činností
Jeremenkova 1191/40a, [REDACTED]

sp. zn.: KÚOK/140552/2025

V Olomouci dne 16. 3. 2026

č. j.: KUOK 36571/2026

vyřizuje: Mgr. [REDACTED]

počet stran/listů/příloh: 6/3/0

Rozhodnutí

Krajský úřad Olomouckého kraje jako nadřízený orgán příslušný podle § 16a odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“ nebo „InfZ“) a § 178 odst. 2 věty druhé zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ustanovením § 20 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím rozhodl o stížnosti Ing. [REDACTED]ho [REDACTED]a, [REDACTED], bytem [REDACTED], [REDACTED] (dále jen „žadatel“ či „stěžovatel“) směřující proti výši úhrady požadované obcí Prosenice v souvislosti s vyřizováním žádosti o informace, kterou žadatel podal u obce Prosenice a datoval ke dni 20. 11. 2025, takto:

Podle ustanovení § 16a odst. 7 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím **se výše úhrady 3696,- Kč** oznámená žadateli ze strany obce Prosenice coby povinného subjektu ve smyslu InfZ v dopise č. j.: 93/2026/LB ze dne 5. 2. 2026 v souvislosti s vyřizováním jeho žádosti o informace ze dne 20. 11. 2025, **snižuje na 0,- Kč.**

O d ů v o d n ě n í

I.

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor majetkový, právní a správních činností (dále jen „nadřízený orgán“), obdržel dne 11. 2. 2026 ze strany stěžovatele písemnost, jejímž obsahem je mimo jiné stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d) InfZ směřující proti oznámení o požadavku na úhradu nákladů za poskytnutí informací ze dne 5. 2. 2026 č.j. 93/2026/LB, které mu bylo zasláno ze strany obce Prosenice (dále jen „povinný subjekt“) v souvislosti s vyřizováním jeho žádosti o informace ze dne 20. 11. 2025.

Předmětná stížnost byla povinnému subjektu dopisem ze dne 23. 2. 2026 č.j. 27082/2026 postoupena k dalšímu řízení, neboť podle zákona o svobodném přístupu k informacím se stížnost podává u povinného subjektu (§ 16a odst. 3). Z obsahu stížnosti zaslané krajskému úřadu ze strany stěžovatele přitom nebylo možné s jistotou konstatovat, že předmětná stížnost byla zaslána i povinnému subjektu. Současně byl povinný subjekt vyzván k předložení předmětné stížnosti spolu s kompletním spisovým materiálem ve věci v zákonné lhůtě (7 dnů od doručení stížnosti), event. k bezodkladnému sdělení a doložení skutečnosti, že došlo

k autoremedurnímu vyřízení stížnosti. Povinný subjekt však na výzvu nadřízeného orgánu ve stanovené lhůtě nereagoval.

Po vyhodnocení celé situace, zejména s přihlédnutím k zásadě hospodárnosti a procesní ekonomie, přistoupil nadřízený orgán přímo k přezkumu postupu povinného subjektu (tedy vydání tohoto rozhodnutí), ačkoli mu stížnost do dnešního dne povinným subjektem předložena nebyla. Nadřízený orgán zvolil uvedený postup i z toho důvodu, že nárok na úhradu nákladů spojených s poskytnutím informací byl ze strany povinného subjektu uplatněn v souvislosti s vyřizováním žádosti o informace, v rámci kterého již nadřízený orgán rozhodoval o odvolání podanému proti rozhodnutí o odmítnutí předmětné žádosti. Vzhledem k tomuto má tedy nadřízený orgán k dispozici i další relevantní spisový materiál.

Podkladem pro přezkum postupu povinného subjektu je tedy stížnost stěžovatele doručená prostřednictvím systému datových schránek nadřízenému orgánu dne 11. 2. 2026, oznámení o požadavku na úhradu nákladů za poskytnutí informace ze dne 5. 2. 2026 a dokument nadřízeného orgánu o postoupení stížnosti povinnému subjektu ze dne 23. 2. 2026. Nadřízený orgán má rovněž k dispozici spisový materiál související s rozhodnutím o odvolání č.j. KUOK 4147/2026.

Z výše uvedené spisové dokumentace bylo zjištěno, že se stěžovatel podáním datovaným ke dni 20. 11. 2025 obrátil na povinný subjekt s žádostí o poskytnutí usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva a rady obce Prosenice za období od 1. 7. 2018 včetně do dne vyřízení žádosti.

Povinný subjekt vydal dne 28. 11. 2025 rozhodnutí opatřené č.j. 622/2025/LB, kterým předmětnou žádost odmítl. Odvolatel podal proti tomuto rozhodnutí téhož dne, tj. dne 28. 11. 2025 včasné odvolání, které zaslal povinnému subjektu datovou schránkou.

Povinný subjekt dne 11. 12. 2025 postoupil odvolacímu orgánu dané odvolání ze dne 28. 11. 2025 a kopii datové zprávy, kterou odvolatel podal předmětné odvolání k povinnému subjektu. Jelikož předané dokumenty nenaplňovaly ani minimální rozsah dokumentů, které je nutné mít ze strany odvolacího orgánu k dispozici, aby mohl o podaném odvolání relevantně rozhodnout, vrátil odvolací orgán předmětné odvolání povinnému subjektu k řádnému předložení spisového materiálu, a to dopisem ze dne 22. 12. 2025 č.j. KUOK 141793/2025.

Povinný subjekt následně dopisem ze dne 7. 1. 2026 č.j. 699/2025/LB předložil odvolacímu orgánu předmětnou žádost odvolatele datovanou ke dni 20. 11. 2025, přičemž jako vyřizující dokument v zaslaném spisovém materiálu bylo připojeno rozhodnutí povinného subjektu datované ke dni 28. 11. 2025 č.j. 622/2025/LB.

Nadřízený orgán vydal dne 21. 1. 2026 rozhodnutí č.j. KUOK 4147/2026 o předmětném odvolání ze dne 28. 11. 2025, kterým přikázal část požadovaných informací poskytnout a tu část žádosti, která nebyla zahrnuta do informačního příkazu, přikázal povinnému subjektu znova vyřídit.

Následně, jak již bylo výše uvedeno, povinný subjekt zaslal dopisem ze dne 5. 2. 2026 stěžovateli oznámení o požadavku na úhradu nákladů za poskytnutí informace. Stěžovatel podal proti tomuto oznámení stížnost, kterou zaslal dne 11. 2. 2026 nadřízenému orgánu. Nadřízený orgán předmětnou stížnost postoupil dne 23. 2. 2026 povinnému subjektu k dalšímu řízení a současně vyzval povinný subjekt k předložení dané stížnosti spolu se příslušným spisovým materiálem nadřízenému orgánu, příp. ke sdělení o autoremedurním vyřízení dané stížnosti.

II.

Na úvod nadřízený orgán konstatuje, že povinný subjekt uplatnil svůj požadavek na úhradu spojenou s poskytnutím informací včas. Předpokladem úspěšného uplatnění úhrady za poskytnutí informací je totiž zejména skutečnost, že povinný subjekt oznámí výši úhrady před uplynutím lhůty pro poskytnutí informací (§ 17 odst. 3 InfZ), tedy nejpozději do 15 dnů ode dne doručení žádosti (event. do 25 dnů při prodloužení lhůty ve smyslu § 14 odst. 7 InfZ, což však není tento případ). Z takto obecně vymezeného pravidla o zániku práva na úhradu pro uplynutí lhůty pro jeho uplatnění je však třeba připustit i určité výjimky pro situace, ve kterých povinný subjekt nebyl při vyřizování žádosti nečinný (neporušil zákonem stanovenou povinnost žádost ve lhůtě vyřídit), pouze ve vztahu k určité žádosti dospěl k odlišnému názoru na způsob jejího vyřízení oproti následnému názoru nadřízeného orgánu. Povinný subjekt tedy neztrácí právo žádat úhradu nákladů po žadateli v případě, kdy podle § 15 InfZ rozhodl o odmítnutí žádosti a odvolací orgán mu následně vrátil danou věc v rámci odvolacího řízení k novému projednání. V takovém případě je potřeba, aby povinný subjekt svůj požadavek na úhradu uplatnil při novém vyřizování žádosti „ve lhůtě pro poskytnutí informace“, což znamená ve lhůtě 15 dnů počítané od právní moci rozhodnutí odvolacího orgánu. Zároveň je nutno uvést, že úhradu nákladů nelze ze strany povinného subjektu požadovat v případě, němž odvolací orgán postupuje podle § 16 odst. 5 a přikáže povinnému subjektu informace poskytnout, tedy vydá tzv. informační příkaz.

V přezkoumávaném případě rozhodnutí o odvolání č.j. KUOK 4147/2026 nabylo právní moci dne 21. 1. 2026. Povinný subjekt zaslal stěžovateli oznámení o výši úhrady dne 5. 2. 2026, přičemž stěžovateli byla tato výzva doručena přihlášením do datové schránky dne 10. 2. 2026. Nárok na úhradu nákladů byl tedy ze strany povinného subjektu vůči žadateli dle všeho uplatněn včas, avšak tento nárok bylo možné uplatnit pouze ve vztahu k vyřízení té části žádosti, která nebyla předmětem informačního příkazu. Stěžovatel podal dne 11. 2. 2026 proti tomuto oznámení stížnost k nadřízenému orgánu, která byla dne 23. 2. 2026 postoupena ze strany nadřízeného orgánu povinnému subjektu. Předmětná stížnost byla tedy bezesporu také podána včas.

III.

Dále je potřeba zdůraznit, že ačkoli to zákon o svobodném přístupu k informacím výslovně neuvádí, dalším předpokladem pro úspěšné uplatnění požadavku na úhradu nákladů povinným subjektem je existence platného **sazebníku úhrad** a jeho zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup podle § 5 odst. 4 InfZ.

V daném případě povinný subjekt v rámci dopisu ze dne 5. 2. 2026 mimo jiné uvádí: „*Výše úhrady byla stanovena dle sazebníku schváleného Radou obce Prosenice a zveřejněného na internetových stránkách obce Prosenice www.prosenice.cz.*“

Na oficiálních internetových stránkách povinného subjektu je možno nalézt sekci „*Povinně zveřejňované informace*“, v rámci které je možné příslušný sazebník dohledat.

Lze tedy shrnout, že sazebník úhrad je v daném případě řádně zveřejněn dálkovým způsobem. Žadatelé o informace jsou schopni najít předmětný sazebník tam, kde ho očekávají, tedy v sekci povinně zveřejňovaných informací. Není důvod se domnívat, že by tomu bylo jinak v době podání žádosti.

IV.

Dále se nadřízený orgán věnoval samotnému vyčíslení úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání, která byla povinným subjektem vyjádřena takto:

„Na základě žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“) ze dne 20.11.2025 a na základě Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 21.1.2026, č. j. č.j. KUOK 4147/2026, obec Prosenice vyhledala požadované informace a s odkazem na § 17 odst. 1 a 3 zákona o svobodném přístupu k informacím Vám sděluje výši požadované úhrady spolu se způsobem jejího výpočtu.

Celková výše úhrady činí 3696,- Kč (částku tvoří náklady na mimořádně rozsáhlé vyhledání informací – 11,5 hodin jednoho zaměstnance, který má agendu v kompetenci. Výše úhrady byla stanovena dle sazebníku schváleného Radou obce Prosenice a zveřejněného na internetových stránkách obce Prosenice www.prosenice.cz. Za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím lze považovat situace, kdy vyhledání požadovaných údajů představuje pro povinný subjekt časově a organizačně náročnou činnost, která přesahuje rámec běžné agendy povinného subjektu. V tomto případě se jednalo zejména o převedení dokumentů z roku 2018 do digitální podoby a vyhledání všech údajů chráněných zákonem a anonymizaci všech požadovaných dokumentů.“

K problematice hrazení nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací je vhodné obecně připomenout, že podle ustanovení § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím musí být z oznámení o výši úhrady, které je žadateli písemně oznámeno před poskytnutím informace zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Žadatel tedy musí být informován o tom, jak povinný subjekt k požadované částce dospěl. V předmětném oznámení tak povinný subjekt musí uvést nejen sazbu a počet hodin, po které trvalo vyhledání informací, ale musí také náležitě odůvodnit, v čem mimořádná rozsáhlost vyhledávání spočívala (viz např. rozsudek NSS č.j. 6 As 326/2016 nebo rozsudek NSS č.j. 8 As 244/2018).

Vyhledáním informací se rozumí identifikace, následné shromáždění a zpracování požadovaných informací. Pod činností spočívající ve vyhledání požadovaných informací lze zařadit např. zjišťování, kde přesně se informace u povinného subjektu nachází, fyzické vyhledání informace, zpracování informací do poskytnutelné podoby, nebo i provádění anonymizace údajů v poskytovaných dokumentech. Předmětem zpoplatnění přitom nemůže být jakékoliv vyhledání informací, ale až mimořádně rozsáhlé vyhledání. O to se bude v obecné rovině jednat tehdy, jestliže vyhledání informací bude **pro daný povinný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se objektivně vzato vymyká běžnému poskytování informací tímto povinným subjektem**, tedy jestliže vyhledání informací v daném případě již nelze považovat za běžnou, povinný subjekt nijak nezatěžující součást obvyklé agendy v rámci výkonu veřejné správy. O mimořádně rozsáhlé vyhledání informací půjde tedy tehdy, jestliže shromažďování požadovaných informací přesáhne běžnou mez, kdy zaměstnanec pověřený vyřízením žádosti nebo zaměstnanci, kteří se na vyřízení žádosti podílejí, budou nuceni na delší dobu přerušit či odložit plnění svých ostatních úkolů a cíleně se po tuto dobu věnovat vyhledání informací (vyřizování žádosti).

Dále je pak nutno zdůraznit, že již z oznámení o výši úhrady musí být patrné, jaké konkrétní činnosti (zahrnuté pod „vyhledávání“ informací) povinný subjekt ohledně požadovaných informací prováděl a po jakou dobu. Jinými slovy, z oznámení musí být zřejmé, že ve vztahu ke konkrétním požadovaným informacím prováděl povinný subjekt v určitém čase určité činnosti, které podřazuje pod „vyhledávání“ informací. Vše podstatné pro odůvodnění mimořádně rozsáhlého vyhledávání musí být tedy uvedeno již v samotném oznámení o výši úhrady.

Průběh mimořádně rozsáhlého vyhledávání je současně nutno doložit ve spisovém materiálu. Za adekvátní způsob doložení lze považovat zejména takový postup, kdy jednotliví zaměstnanci povinného subjektu, kteří se na vyhledávání podíleli, vyhotoví záznam založený do spisu, v němž popíšu konkrétní jimi prováděné činnosti ve vztahu ke konkrétním požadovaným informacím a uvedou dobu strávenou prováděním těchto činností.

V posuzovaném případě z výpočtu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání není v první řadě zřejmé, jakého okruhu vyhledaných informací se vyčíslená úhrada vlastně týká. Povinný subjekt pouze obecně odkazuje na rozhodnutí nadřízeného orgánu ze dne 21.1. 2026, č. j. KUOK 4147/2026, kterým bylo povinnému subjektu přikázáno část informací požadovaných v žádosti stěžovatele ze dne 20. 11. 2025 poskytnout, přičemž zbývající část žádost přikázal nadřízený orgán povinnému subjektu znova vyřídit. Jak již bylo výše uvedeno, za vyhledání informací, které jsou předmětem informačního příkazu, však úhradu již ze strany povinného subjektu požadovat nelze.

Dále není jasné, jak povinný subjekt dospěl k částce 3696,- Kč. V rámci daného sazebníku je stanovena sazba za mimořádně rozsáhlé vyhledávání za každou započatou hodinu ve výši 330,- Kč. Povinný subjekt uvádí, že mimořádně rozsáhlé vyhledání informací trvalo 11,5 hodin. Podle stanovené sazby, pokud by byla zpoplatněna i celá započatá hodina, výše úhrady by měla činit 3960,-. Pokud by byla započítána jen skutečná doba vyhledávání, tj. 11,5 hodin, výše úhrady by činila 3795,- Kč. Částka vypočtená povinným subjektem však neodpovídá ani jednomu z nastíněných výpočtů.

Zde je nutno pro úplnost podotknout, že pro situace, v nichž by mimořádně rozsáhlé vyhledání informací nezabralo celou hodinu, nelze již v sazebníku určit, že sazbou v plné výši bude zpoplatněn každá započatá hodina vyhledávání (sazbu tedy nelze stanovit slovy „za každou započatou hodinu“). Při vyčíslování úhrady ze započatého zpoplatněného časového úseku lze zpoplatnit jen skutečnou dobu vyhledávání. Není proto žádoucí do sazebníků úhrad uvádět sazbu v té podobě, která by zpoplatňovala i započaté úseky vyhledávání.

Popis samotného mimořádně rozsáhlého vyhledávání je pak v rámci oznámení o výši úhrady velice stručný. Povinný subjekt zejména vůbec neuvedl, kolik dokumentů vlastně vyhledal. V případě převodu dokumentů z roku 2018 do digitální podoby je otázkou, zda tento převod lze vůbec podřadit pod mimořádně rozsáhlé vyhledávání. Náklady na tuto činnost by totiž mohly být podřaditelné pod náklady za pořízení kopií. Povinný subjekt však k danému převodu neuvedl žádné podrobnosti. Dále pak není uvedeno, v jakých zdrojích vlastně pracovník úřadu dané listiny vyhledával. Povinný subjekt pak ani neobjasnil, v čem spočívá mimořádná rozsáhlost vyhledávání požadovaných informací, tedy z jakého důvodu se toto vyhledávání vymyká běžné činnosti povinného subjektu v rámci vyřizování žádostí o poskytnutí informací. Povinný subjekt tak blíže

nerozvedl, proč dané vyhledávání představuje pro povinný subjekt zátěž takové intenzity, která naplňuje znaky mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací.

Uvedené odůvodnění výše úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání je tedy velice neurčité a zcela nedostatečné. Jak již bylo výše zdůrazněno, uplatnění úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání je nutno co nejpodrobněji vyčíslit a odůvodnit již v oznámení o této úhradě adresované žadateli o informace, aby žadatel získal ucelený obraz o tom, jaká úhrada je po něm požadována a z jakých důvodů. Tomuto požadavku však povinný subjekt v přezkoumávané věci nedostal. Pro úplnost je nutno zdůraznit, že nadřízený orgán nemá k dispozici žádné podklady, které by dokumentovaly průběh onoho mimořádně rozsáhlého vyhledávání (např. záznam či protokol o dané činnosti), na základě kterých by nadřízený orgán mohl vyčíslenou úhradu přezkoumat.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti tedy nadřízený orgán dospěl k závěru, že v posuzovaném případě nemůže přisvědčit postupu povinného subjektu, resp. potvrdit jím vypočtenou úhradu ve výši 3696,- Kč za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Stanovená úhrada je totiž vinou nedostatečného odůvodnění a rovněž nedostatečností spisového materiálu pro nadřízený orgán nepřezkoumatelná a nezbyvá mu než předmětnou úhradu snížit na 0 Kč,-.

V.

Závěrem nadřízený orgán uvádí, že v souladu s § 16a odst. 7 písm. b) InfZ tento zkoumal, zda lze v posuzovaném případě vydat tzv. informační příkaz, tj. vykonatelným rozhodnutím přikázat povinnému subjektu poskytnutí požadovaných informací stěžovateli, přičemž dospěl k závěru, že toto nelze. Podmínkou pro vydání informačního příkazu je především skutečnost, že dostupné informace o právním a skutkovém stavu nevyvolávají důvodné pochybnosti. Tato podmínka v posuzovaném případě není splněna, a proto nadřízený orgán k vydání informačního příkazu nepřistoupil.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 16a odst. 9 zákona o svobodném přístupu k informacím nelze odvolat.

Mgr. [redacted]
vedoucí oddělení
legislativy a dozoru

Rozdělovník:

1. stěžovatel;
2. povinný subjekt;
3. spis.